

Ukrudtsbekæmpelse

Forsøgene viser gode muligheder for bekæmpelse af de fleste ukrudtsarter. De eksisterende strategier kan køre videre med ny pesticidafgift, hvis doserne tilpasses til de nye prisforhold og ønsket om at forsinke resistensudvikling.

Landskonsulent Jens Erik Jensen
Videncentret for Landbrug, Planteproduktion
jnj@vfl.dk

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Ukrudt i vintersæd

Nøglen til succesfuld bekæmpelse af de fleste ukrudtsgræsser og tokimbladet ukrudt er at lægge ud med en passende indsats om efteråret og følge op med en behovsbaseret indsats enten tidligt forår eller lidt senere på foråret, når de sidste ukrudtsplanter er spiret frem. Dette ændres ikke med den vedtagne nye pesticidafgift, hvilket årets forsøg bekræfter. Midlerne Boxer, Flight Xtra, Stomp og Oxitril, der sædvanligvis anvendes om

efteråret, er vigtige for at forsinke udvikling af herbicidresistens, men bliver samtidig dyrere som følge af den nye afgift. Disse midler bør dog fortsat indgå, om end doseringen forventes at blive nedsat. De såkaldte ALS-hæmmere bliver billigere med den nye afgift, men en øget anvendelse af disse medfører større risiko for resistensudvikling. Disse effektive midler skal derfor fortsat anvendes i strategier, hvor andre virkemekanismer indgår.

Sprøjtevindue i hvedemark med agerrævehale. Det er tydeligt, hvor grådig en ukrudtsart, der er tale om. Foto: Jens Erik Jensen.

Vindaks

Der er mange herbicider til rådighed med god effekt mod vindaks, og årets forsøg viser store merudbytter for bekæmpelse. Forsøgene viser endvidere i tråd med tidligere års erfaringer, at der ved kombination af relevante efterårsmidler med en opfølgende indsats om foråret opnås en god balance mellem hensyn til nettomerudbytte, renhed ved høst og anvendelse af forskellige virkemekanismer, der forsinke resistens.

Rajgræs

Anvendelse af Boxer om efteråret er hjørnestenen i den kemiske bekæmpelse af rajgræs, men dette middel kan ikke stå alene, særligt når den nye afgift træder i kraft. Valget af strategi rummer flere dilemmaer. Ved kombination med Atlantis eller Othello OD om efteråret, bør indsatsen kunne afsluttes fra efteråret. Hvis opfølgende indsats udføres om foråret, er der flere muligheder, der ifølge forsøgene er næsten jævnbyrdige. Der er de sidste par

år sket en kraftig stigning i antallet af påviste tilfælde af resistens, som understreger, at kombinationsstrategier er vigtige, og at alle tre virkemekanismer mod rajgræs skal i brug regelmæssigt.

Agerrævehale

Justering af sædskifte er nøglen til langsigtet håndtering af agerrævehale. To års resultater bekræfter, at en udsættelse af såtidspunktet for vinterhvede på ca. 2 uger er en meget vigtig komponent i bekæmpelsen af denne grådige ukrudsart. De egentlige agerrævehalemidler, Lexus 50 WG, Atlantis OD, Broadway, Topik og Primera Super, har vist meget høje effekter, mens jordmidlerne Boxer og Flight Xtra har givet betydende effektbidrag mod agerrævehale. Sidstnævnte midler er vigtige komponenter til at forsinke resistens og kan medvirke til håndtering af ukrudtet i situationer, hvor resistens er konstateret.

Kornblomst

Forsøgene bekræfter, at kornblomst i vinterhvede bedst bekæmpes med Lexus eller Briotril om efteråret, eller med Mustang Forte om foråret. Sidstnævnte middel har anvendelsesrestriktioner i forhold til sædskiftet, men har vist sig meget effektivt, hvilket giver mulighed for anvendelse af reducerede doser.

Langsigtet ukrudtsbekæmpelse

Den langsigtede effekt af nedsatte doseringer af ukrudtsmidler er undersøgt i fastliggende forsøg i en periode på seks år. Ved afslutningen af forsøgsperioden har der kun været udslag for anvendelse af konsekvent

lave indsatser i et forsøg, hvor agerrævehale er blevet opformeret. Forsøgsserien viser, at ændringer i ukrudtsbestandene sker langsomt, og at anvendelsen af reducerede doseringer ikke giver anledning til pludselige opformeringer af ukrudt, forudsat at middelvalget løbende tilpasses ukrudtsfloraen.

Ukrudt i vinterraps

Det er tvivlsomt, om de senere års dispensationer til Kerb kan fortsætte. Derfor må der sættes på en fremtidig regelret godkendelse af dette middel for at forebygge resistensudvikling hos græsser i sædskiftet. For at belyse forårsbekæmpelse af kamille er forsøgene med sammenligning af Galera og Matrigon fortsat. I alle tre forsøgsår har Galera vist en bedre og mere sikker effekt mod kamille end Matrigon. Modsat 2011 er der i 2010- og 2012-forsøgene ikke set negative påvirkninger af afgrøden. Der savnes fortsat en sikker metode til at afgøre, om Galera i en given situation kan anvendes uden risiko for afgrøden.

Ukrudt i vårbyg

I årets forsøg i vårbyg er afprøvet en lang række løsninger, der alle kombinerer 2 eller flere virkemekanismer mod ukrudtet. Udbyttmæssigt har der været mange ligeværdige løsninger, men i årets forsøg har løsninger, hvor diflufenican indgår, vist bedst effekt mod ukrudtet. Dette tilskrives især forekomsten af agerstedmoder og ærenpris, som begge bekæmpes meget effektivt med diflufenican. Dyrkning af vårsæd reducerer forekomsten af græsukrudt, og vårbyg er samtidig den afgrøde, hvor

kombination af flere forskellige virkemekanismer foretages mest økonomisk, også efter indførelse af ny afgift. Derfor bør blandinger af midler med forskellige virkemåder altid anvendes i vårbyg.

Ukrudt i majs

Ved deadline for kongresbilaget var majsforsøgene ikke endeligt opgjort, men resultaterne vil kunne ses i Oversigt over Landsforsøgene 2012.

IPM-strategier for ukrudtsbekæmpelse

Ønsket om nedsat afhængighed og belastning af pesticider sætter fokus på anvendelse af IPM-strategier også ved ukrudtsbekæmpelsen. Sædskiftejusteringer er mange steder relevante for i tide at forebygge resistensudvikling. I vinterraps og majs har radrensning vist gode effekter i forsøgene, men i korn må indsatsen mod ukrudt fortsat baseres på kemiske løsninger. Valget af såtidspunktet i vintersæd har stor betydning for græsukrudt. Græsukrudtsmidler som Boxer og især Stomp og Flight Xtra bliver væsentligt dyrere med den ny pesticidafgift, og anvendelsen af disse vil uvægerligt blive reduceret fremover. Vi anbefaler dog i de fleste tilfælde, at man i stedet for at fravælge disse midler overvejer doseringen nøje, således at den resistensforsinkende effekt kan opretholdes, samtidig med hensynet til en god økonomi og lav belastning.

Litteratur

Pedersen JB (red.). 2012. Oversigt over Landsforsøgene 2012. ■